

Sociaal veiligheidsplan Kratos '08

Inhoud:

1. Inleiding
2. Bewustwording
3. Omgangsregels
4. Begeleiders in de sport
5. Gedragsregels begeleiders in de sport
6. Werkwijze bij incidenten en screening nieuwe begeleiders
7. Vertrouwenscontactpersoon (VCP)
8. De taak van de Vertrouwenscontactpersoon
9. Communicatie van het veiligheidsplan

1. Inleiding: Kratos '08 is een vereniging waar iedereen met plezier en veilig komt volleyballen,

Volleybalvereniging Kratos '08 wil iedereen de mogelijkheid bieden om te kunnen genieten van de volleybalsport. Zij wil een vereniging zijn waar iedereen zich thuis en veilig kan voelen, ongeacht zijn of haar sportieve capaciteiten. Een veilig sportklimaat begint met een sportieve en respectvolle omgang met elkaar. Daarnaast is het zaak rekening te houden met de grenzen die een ander aangeeft. Of gedrag grensoverschrijdend is, bepaalt niet de zender, maar de ontvanger, hoe die het ervaren heeft.

Als uitgangspunt voor het schrijven van dit beleidsplan is de toolkit 'Beleid voeren tegen Seksuele Intimidatie en ander Grensoverschrijdend Gedrag voor sportverenigingen' van het NOC*NSF gebruikt. Dit beleidsplan is gericht op (ouders van) leden, trainers/coaches en overige vrijwilligers die bij de vereniging betrokken zijn.

2. Bewustwording

In de afgelopen jaren zijn er door de media verschillende incidenten over seksuele intimidatie of ander grensoverschrijdend gedrag in de sportwereld onder de aandacht gebracht. Naast aandacht voor de 'ernstige zaken' die in de media naar voren komen, is het voor een veilig sportklimaat ook belangrijke aandacht te geven aan 'kleinere' zaken die het plezier in sporten kunnen verminderen, zoals pesten, buitensluiten of niet respectvol gedrag naar leden, vrijwilligers, tegenstanders of scheidsrechters.

Hierdoor is er meer bewustzijn ontstaan over het organiseren van een sociaal veilige sportomgeving. Eén van de belangrijkste middelen om incidenten zoveel mogelijk te voorkomen, is het bespreekbaar maken van grensoverschrijdend gedrag.

Het is van belang om hierover beleid op te stellen door:

- Binnen het bestuur een verantwoordelijke aan te stellen voor het veiligheidsbeleid van de vereniging;

- Het onderwerp bespreekbaar te maken bij leden en ouders;
- Aan te geven dat er openlijk over dit onderwerp gesproken moet worden en de noodzaak van omgang- en gedragsregels te benadrukken;
- Elkaar aan te spreken op gedrag, dat in strijd is met de gedragsregels van Kratos '08;
- In nieuwsbrieven dit onderwerp regelmatig langs te laten komen;
- Poster met gedragsregels in kantine op te hangen, op facebook en op de website te plaatsen waar nieuwe leden zich aanmelden;
- Dit onderwerp op de agenda te zetten bij jeugdkamp-besprekingen;
- Het aanstellen van een vertrouwenscontactpersoon (VCP).

3. Omgangsregels

Het actief hanteren en uitdragen van omgangsregels helpt om overschrijding van grenzen te voorkomen. Dit wordt al bij veel andere sportverenigingen toegepast en kan dienen als 'visitekaartje' naar onze leden en bezoekers. We hangen ze zichtbaar op, afgedrukt op een poster en plaatsen ze op de website en op facebook.

Hieronder de basisomgangsregels voor alle leden en bezoekers van de vereniging.

Volleybalvereniging Kratos '08 wil iedereen de mogelijkheid bieden om te kunnen genieten van de volleybalsport.

- **Geef respect - krijg respect.**
- We tonen respect voor elkaar, de tegenstanders en de scheidsrechters.
- We pesten of kwetsen anderen niet vanwege afkomst, uiterlijk, cultuur, geloof of geaardheid.
- We vallen anderen niet lastig met seksuele opmerkingen of grensoverschrijdend gedrag en respecteren elkaars grenzen.
- We accepteren anderen en sluiten niemand buiten.
- We gedragen ons correct en sportief: geen gescheld, gevloek, intimidatie of dreigementen.
- We spreken elkaar aan op ongewenst gedrag.

Met elkaar moeten we het bovenstaande laten zien. Kratos '08 vindt dit belangrijk en zal daarom ongewenst gedrag niet tolereren. Ga in gesprek met elkaar of met betrokkenen wanneer er ongewenste zaken spelen en/of benader de Vertrouwenscontactpersoon van de vereniging. Verder heeft iedereen een meldingsplicht bij zaken die tegen de gedragscode ingaan.

Deze regels gelden algemeen binnen Kratos '08, en verwachten we ook van onze bezoekers. Daarnaast is ieder team vrij om hierop aanvullende teamafspraken te maken die de sportiviteit en het respect verhogen. Sterker nog, we raden ieder team (jeugd en senioren) aan bij de start van het seizoen afspraken te maken over dergelijke zaken, maar ook over praktische punten zoals:

- trainingsopkomst (en afmelden);
- doelstellingen voor het seizoen (staat plezier voorop of presteren);
- wisselbeleid;
- verdeling van taken (denk aan het regelen van vervoer, waterflessen, fluiten, tellen etc).

4. Begeleiders in de sport

Omgangsregels kunnen gezien worden als algemene uitgangspunten voor gedrag. In de sport is de relatie tussen de trainer en de sporter erg belangrijk. Uit onderzoek is gebleken dat veel situaties van grensoverschrijdend gedrag plaatsvinden wanneer er een verschil is in 'machtspositie', bijvoorbeeld trainer tov sporter, leeftijdsverschil, meerderen tegen 1 of fysiek verschil.

Daarom heeft de georganiseerde sport gedragsregels vastgesteld. Deze gedragsregels zijn gericht op trainers/ coaches/ begeleiders/ kaderleden (verder in de tekst begeleider genoemd) en maken deel uit van het Tuchtreglement van de sportbond. De gedragsregels geven aan waar de grenzen liggen in het contact tussen begeleider en sporter. Deze gedragsregels zijn opgesteld voor begeleiders in de sport aangezien uit cijfers blijkt dat plegers veelal begeleiders zijn en slachtoffers veelal sporters. Het bekendmaken van de 'Gedragsregels begeleiders in de sport' laat zien dat een sportvereniging werk maakt van het tegengaan van seksuele intimidatie en dat kan preventief werken. Daarbij is het belangrijk dat iedereen die betrokken is bij de sportvereniging op de hoogte is van deze gedragsregels.

Onderstaande gedragsregels zijn overgenomen uit de 'Gedragsregels begeleiders in de sport' zoals vastgesteld binnen de georganiseerde sport.

Deze gedragsregels zijn, anders dan omgangsregels, afdwingbaar. Als een of meer gedragsregels overtreden wordt dan kan een tuchtprocedure met tuchtrechtelijke sancties volgen vanuit de sportbond.

De gedragsregels vormen - aangevuld met de omgangsregels - een richtlijn voor de omgang tussen sporters en begeleiders. Beleid van Kratos '08 is dat iedere begeleider minimaal 1 keer per 3 jaar de 'verklaring akkoord gedragsregels' ondertekend. De VCP samen met het bestuur is 'eigenaar' van deze actie. Deze verklaring is in bijlage 1 toegevoegd.

Bestuur en VCP hebben een voorbeeldfunctie in het naleven van de gedragsregels, en het bespreken wanneer anderen zich hier niet aan houden.

Daarnaast is het van belang om 1-op-1 situaties zoveel mogelijk te vermijden – denk aan sporters die samen met een begeleider in een kleedkamer verblijven, samen reizen (zelfs in de auto naar een wedstrijd) of buiten het sporten 1-op-1 afspreken. Dergelijke situaties zijn een risico voor de sporter, maar ook voor de begeleider (denk aan beschuldigingen die niet na te gaan zijn). De vereniging en begeleiders dienen dergelijke situaties zoveel mogelijk te voorkomen – minimaal met 3 personen en/of in het zicht (kamer met ramen).

5. Gedragsregels begeleiders in de sport

1. De begeleider moet zorgen voor een omgeving en een sfeer waarbinnen de sporter zich veilig kan voelen.
2. De begeleider onthoudt zich ervan de sporter te bejegenen op een wijze die de sporter in zijn waardigheid aantast, én van het verder in het privéleven van de sporter door te dringen dan nodig is in het kader van de sportbeoefening.
3. De begeleider onthoudt zich van elke vorm van (machts)misbruik of seksuele intimidatie tegenover de sporter.

4. Seksuele handelingen en seksuele relaties tussen de begeleider en de jeugdige sporter tot zestien jaar zijn onder geen beding geoorloofd en worden beschouwd als seksueel misbruik.
5. De begeleider mag de sporter niet op een zodanige wijze aanraken dat de sporter en/of de begeleider deze aanraking naar redelijke verwachting als seksueel of erotisch van aard zal ervaren, zoals doorgaans het geval zal zijn bij het doelbewust (doen) aanraken van geslachtsdelen, billen en borsten.
6. De begeleider onthoudt zich van (verbale) seksueel getinte intimiteiten via welk communicatiemiddel dan ook.
7. De begeleider zal tijdens training(stages), wedstrijden en reizen en sportkampen gereserveerd en met respect omgaan met de sporter en met de ruimte waarin de sporter zich bevindt, zoals de kleedkamer of de hotelkamer.
8. De begeleider heeft de plicht - voor zover in zijn vermogen ligt - de sporter te beschermen tegen schade en (machts)misbruik als gevolg van seksuele intimidatie. Daar waar bekend of geregeld is wie de belangen van de (jeugdige) sporter behartigt, is de begeleider verplicht met deze personen of instanties samen te werken, opdat zij hun werk goed kunnen uitoefenen.
9. De begeleider zal de sporter geen (im)materiële vergoedingen geven met de kennelijke bedoeling tegenprestaties te vragen. Ook de begeleider aanvaardt geen financiële beloning of geschenken van de sporter die in onevenredige verhouding tot de gebruikelijke dan wel afgesproken honorering staan.
10. De begeleider zal er actief op toezien dat deze regels worden nageleefd door iedereen die bij de sporter is betrokken. Indien de begeleider gedrag signaleert dat niet in overeenstemming is met deze gedragsregels zal hij de daartoe noodzakelijke actie(s) ondernemen.
11. In die gevallen waarin de gedragsregels niet (direct) voorzien, ligt het binnen de verantwoordelijkheid van de begeleider in de geest hiervan te handelen

**Gedragsregels begeleiders in de sport' zoals vastgesteld in Toolkit beleid seksuele intimidatie voor verenigingen. Een uitgave van de sportbonden NOC*NSF mei 2015*

6. Werkwijze bij incidenten en screening nieuwe begeleiders

Wanneer een lid van de sportvereniging zich niet houdt aan de gedragsregels dan heeft het bestuur de opdracht de regels te handhaven. Om dit te kunnen doen zal uitgezocht moeten worden wat er is voorgevallen. Het beginsel hoor en wederhoor moeten dan worden toegepast.

De sportbond kan de vereniging ondersteunen bij een dergelijk onderzoek maar ook met de afhandeling daarvan. Mocht het zo zijn dat er sprake is van seksuele intimidatie dan kan dit niet op verenigingsniveau worden afgehandeld. In zo'n geval zal contact gezocht moeten worden met de sportbond en is het van belang dat de vereniging zeker niet zelfstandig onderzoek gaat doen of sancties op gaat leggen. De vereniging heeft ook een meldingsplicht – situaties van seksueel grensoverschrijdend gedrag moeten worden gemeld bij de bond (website [Centrum Veilige Sport Nederland](#)), ook om te voorkomen dat het in de 'doofpot' gaat.

Vanzelfsprekend dient een dergelijke melding te worden gedaan met respect voor de privacy van zowel de potentiële dader als het slachtoffer.

De bond en de vereniging kunnen dan overleggen over het vervolg van de zaak. Deze werkwijze kan in veel gevallen wat overdreven lijken. Helaas leert de ervaring dat zaken die klein lijken toch groot kunnen zijn. Daarbij komt ook dat je als bestuurder door te overleggen rugdekking krijgt. Adviseurs van Vertrouwenspunt Sport ondersteunen zowel verenigingen als sportbonden bij de stappen die genomen moeten worden. Hieraan zijn geen kosten verbonden.

Het is van belang om te weten wie de vrijwilligers van Kratos '08 zijn. Beleid van de club is vrijwilligers die (jeugd)leden begeleiden te screenen voordat zij hun taak binnen de vereniging op zich nemen. Zedendelinquenten of anderen die zich schuldig hebben gemaakt aan grensoverschrijdend gedrag zijn soms mensen van wie je het nooit had verwacht.

Voor iedere nieuwe vrijwilliger die zich aanmeldt, wordt een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aangevraagd, zodat gecontroleerd wordt of er strafbare feiten zijn gepleegd die een risico vormen voor de functie binnen een bepaalde doelgroep waarvoor de VOG wordt aangevraagd. Op deze manier wordt meer inzicht verkregen over het verleden van bijvoorbeeld een nieuwe trainer, coach of verzorger. Een sportorganisatie die werkt met vrijwilligers, kan zich aanmelden voor de Regeling Gratis VOG op www.gratisvog.nl. Kratos '08 heeft zich hiervoor aangemeld en daardoor kan de VOG digitaal en kosteloos worden aangevraagd. Hierdoor worden nieuwe vrijwilligers niet met de kosten voor deze aanvraag belast. Het bestuur coördineert dit proces.

Registratiesysteem seksuele intimidatie

In een landelijk register worden voor alle sporten veroordeelde plegers van (seksuele) intimidatie en ongewenst gedrag bijgehouden. Via een aanvraag bij de gemachtigde van de Nevobo kan voor nieuwe vrijwilligers, of bij onderbouwde verdenking van leden of bestaande vrijwilligers, worden gecontroleerd of deze persoon in het register is opgenomen.

7. Vertrouwenscontactpersoon (VCP)

Kratos '08 heeft sinds het seizoen 2016/2017 officieel twee vertrouwenscontactpersonen aangesteld. Deze hebben de training voor Vertrouwenscontactpersoon van de NOC*NSF gevolgd. De contactgegevens van de Vertrouwenscontactpersonen worden gecommuniceerd naar alle leden/vrijwilligers en via de website gepubliceerd. Op deze manier is er voor iedereen een duidelijk aanspreekpunt wanneer er sprake is van, of vragen zijn over, ongewenst gedrag en/of seksuele intimidatie. De Vertrouwenscontactpersoon is binnen de sportvereniging bereikbaar voor alle leden. De Vertrouwenscontactpersoon is geen bestuurslid van de club. Binnen het bestuur is er wel een aanspreekpunt, zie <https://www.vvkratos.nl/sociaal-veiligheidsbeleid/>

Bij wisseling van Vertrouwenscontactpersoon wordt aangeraden de VCP-training te volgen bij NOC/NSF:

Via onderstaande link kan je zien welke cursussen er nu gepland staan: <https://sportopleidingen.nl/sportopleidingen/374-vertrouwenscontactpersoon>

8. De taak van een Vertrouwenscontactpersoon:

- Aandacht voor preventie
- Jaarlijks dit onderwerp onder de aandacht brengen bij de jeugdteams met als primair doel om gesprek over diverse onderwerpen te stimuleren
- Erop toezien dat dit onderwerp minimaal jaarlijks op de agenda staat bij de bestuursvergaderingen en tijdens kampvergaderingen.
- Sociaal veiligheidsplan opstellen en actualiseren
- In samenwerking met het bestuur documenteren of van alle begeleiders van jeugdteams een VOG is aangevraagd en gedragsregels zijn ondertekend.
- Bereikbaar/beschikbaar zijn voor leden die opmerkingen of vragen hebben over ongewenst of grensoverschrijdend gedrag, intimidatie of matchfixing.
- Bij een melding:
 - Eerste opvang voor melder, slachtoffer of beschuldigde.
 - Vervolgstappen / oplossingsrichting bespreken.
 - Rapporteren aan bestuur met inachtneming van de vertrouwelijkheid van het gesprek tussen vertrouwenscontactpersoon en melder.
 - Eventueel doorverwijzen naar vertrouwenspersoon bij Centrum veilige sport: 0900-2025590 of email: centrumveiligesport@nocnsf.nl.
 - Bestuur en Vertrouwenscontactpersoon overleggen wat er nodig is om de veilige sportomgeving te herstellen en wat er binnen het huidige beleid dient te worden aangepast.
 - Bestuur en de Vertrouwenscontactpersoon evalueren het proces en de communicatie hieromtrent met alle betrokkenen.
- Bij ongewenst gedrag:
 - Of gedrag grensoverschrijdend is, bepaalt niet de zender, maar de ontvanger, hoe die het ervaren heeft. De melder en beschuldigde gaan zo snel mogelijk met elkaar in gesprek, zodat uitgesproken kan worden wat er als ongewenst is ervaren en hoe dat in de toekomst voorkomen kan worden. Hier kan eventueel een derde persoon bij aanwezig zijn.
 - Indien de melder niet zelf het gesprek aan wil gaan met de beschuldigde, kan het bestuur deze taak op zich nemen. Hiervoor is uitdrukkelijk toestemming nodig van de melder. Het is raadzaam een derde persoon bij dergelijke gesprekken aanwezig te laten zijn.
 - Mocht er uit dit gesprek geen verbetering voor de toekomst blijken, dan kan de Vertrouwenscontactpersoon van de Nevobo of het Meldpunt vertrouwenspersonen advies uitbrengen over de te nemen maatregelen.

9. Communicatie

Dit sociaal veiligheidsplan wordt actief uitgedragen door Kratos '08. Voor communicatie van dit plan gelden de volgende afspraken:

1. Het beleidsplan wordt op de website gepubliceerd met aandacht voor leesbaarheid en taalgebruik;

2. Het veiligheidsplan wordt ieder jaar bij de start van het sportseizoen geactualiseerd en voorzien van datum actualisatie op de website geplaatst;
3. De contactgegevens van de vertrouwenscontactpersonen worden op de website geplaatst;
4. De poster die is gemaakt m.b.t. omgangsregels wordt opgehangen in de kantine en wordt geplaatst op Facebook en op de website van Kratos bij het inschrijfformulier. (Nieuwe leden moeten deze omgangsregels kunnen lezen);
5. Tijdens een jeugdkamp-vergadering 8-18 jaar, komt de sociale veiligheid op de agenda;
6. Indien gewenst stelt de VCP zich voor bij de jeugdteams aan het begin van het seizoen met als primair doel om gesprek over diverse onderwerpen te stimuleren.